Ekspertyza dotycząca obecności zwierząt podlegających ochronie gatunkowej w rejonie planowanego przedsięwzięcia polegającego na termomodernizacji budynku Szkoły Podstawowej w Parzymiechach przy ulicy Parkowej

Paweł Żyła
Turawa 20 maja 2015

„Analizy Przyrodnicze”
Tel. +48 660 623 399
NIP 9910362383

Paweł Żyła 46-045 Turawa-Marszałki, ul. Lipowa 1a
www.analizyprzyrodnicze.pl
REGON 160364519

Cel opracowania

Ekspertyza ma na celu zapewnienie możliwości realizacji przedsięwzięcia budowlanego – termomodernizacji budynku - w sposób nie stanowiący zagrożenia dla zwierząt podlegających ochronie gatunkowej oraz ich siedlisk. Przeprowadzone badania miały na celu zidentyfikowanie przede wszystkim lokalizacji gniazd ptaków i dziennych schronień nietoperzy, uwzględniono również inne grupy zwierząt (m.in. owady takie jak trzmiele, czy mięczaki - jak np. ślimaki winniczki).

Metoda

Ekspertyzę oparto o poranną wizję terenową w dniu 12.05.2015 (godziny 6:24 -6:53) wykonaną przez autora dokumentacji (Paweł Żyła). Obserwacje prowadzono w punktach przy głównych ścianach budynku, w każdym punkcie spędzając około 10 minut. W szczególności obserwowano ptaki niosące pokarm do gniazd (oraz nasłuchiwano piskląt) oraz dokonano oględzin widocznych szczelin, w poszukiwaniu śladów nietoperzy (zabrudzenia, odchody).

Wyniki

Pomimo położenia wśród terenów zielonych (park) na budynku stwierdzono nieliczne zajęte gniazda ptaków dwóch gatunków (wróbel – 1 gniazdo, modraszka – 1 gniazdo/lęg prawdopodobny):

Wróbel (Passer domesticus)

Na budynku stwierdzono obecność jednego zajętego gniazda. Znajdowało się na elewacji północnej, we wschodniej części tej ściany, pod rurą odprowadzającą wodę z dachu. Lokalizację gniazda na fragmencie projektu przyszłej elewacji przedstawia poniższa ilustracja (niebieski okrąg).
Dodatkowo stwierdzono co najmniej trzy stare, niezajęte gniazda wróbli w innych częściach budynku (również pod rurami odprowadzającymi wodę).

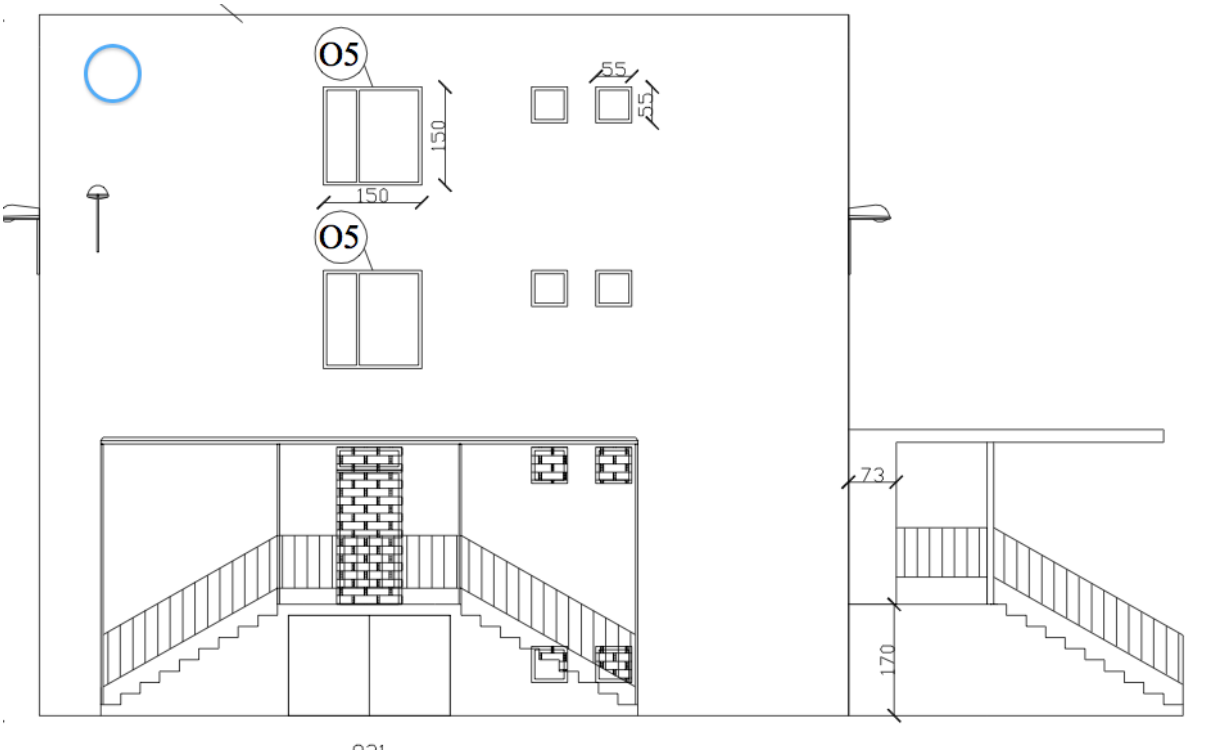

Modraszka (Cyanistes caeruleus)

Na budynku stwierdzono obecność prawdopodobną obecność jednego zajętego gniazda. Lęgi modraszek w budynku są zjawiskiem nietypowym, jednak w przypadku budynku Szkoły Podstawowej w Parzymiechach róg budynku styka się z konarami drzewa (wierzby płaczącej), co mogło sprowokować ptaki do zajęcia „dziupli" w budynku. Para ptaków

obserwowana była z pokarmem w południowo zachodnim narożniku, przy szczelinie obudowy odprowadzenia wody z dachu. Trudne warunki obserwacji (liście drzew) nie pozwalają jednoznacznie stwierdzić, czy pokarm był zanoszony młodym, czy ptaki poszukiwały pokarmu w szczelinie budynku.

Lokalizację gniazda na fragmencie projektu przyszłej elewacji przedstawia poniższa ilustracja (żółty okrąg).

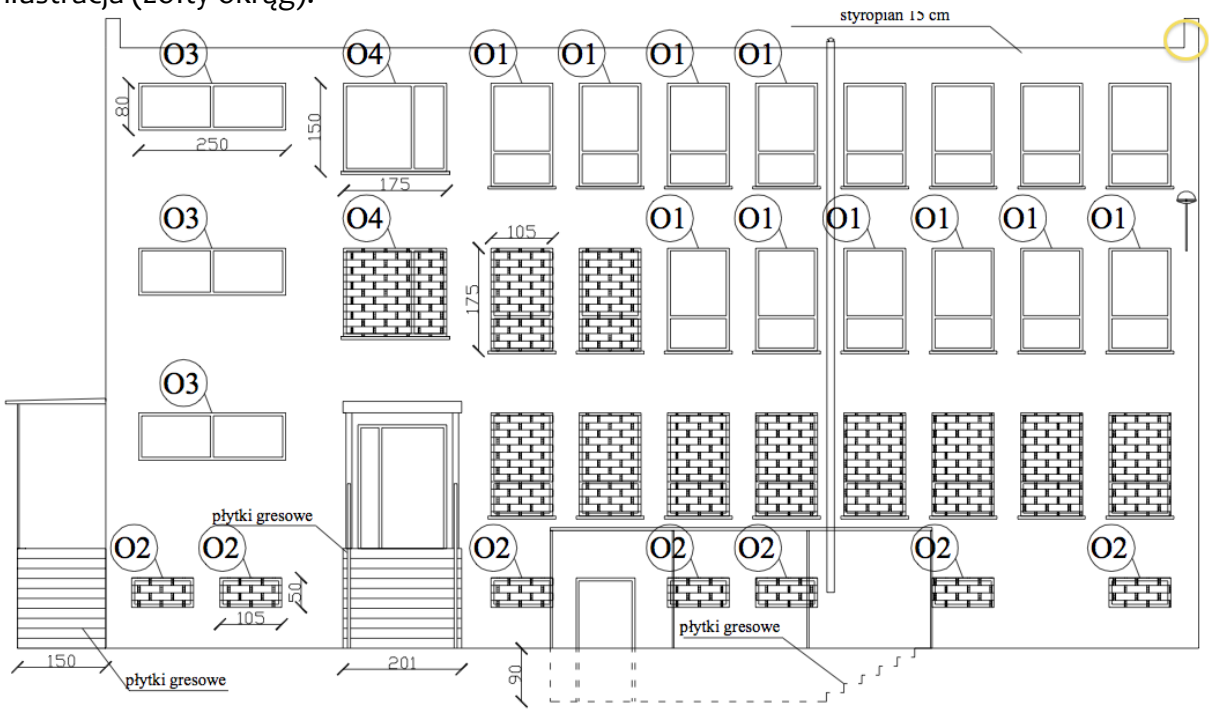

Konstrukcja budynku (brak poddasza lub większych szczelin) uniemożliwia zasadniczo funkcjonowanie większej kolonii nietoperzy. Nie stwierdzono śladów aktywności nietoperzy w nadziemnych częściach budynku. W podpiwniczeniu budynku nie znajduje się nieizolowane pomieszczenia mogące spełniać funkcję zimowiska.

Zalecenia

W celu sprawnej realizacji przedsięwzięcia budowlanego zaleca się podjęcie działań formalno-prawnych jak i organizacyjno-technicznych.

Działania formalno-prawne

Realizacja prac wymaga uzyskania zezwolenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska na czynności podlegające zakazom w stosunku do dziko występujących lub innych niż dziko występujących gatunków zwierząt objętych ochroną (na podstawie art. 56 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2013 r. poz. 627, z późn. zm.) w związku z art. 52 ust. 1 lub 1a). Projekt pisma w załączniku I.

Rozwiązania organizacyjno-techniczne

Rozwiązanie polega na takiej zmianie planów inwestycyjnych, by ich realizacja nie pociągała za sobą zabijania ptaków, niszczenia jaj, a w przypadku zniszczenia siedlisk, nastąpiło ich odtworzenie.

1. Konieczne jest prowadzenie robót z pominięciem bezpośredniego sąsiedztwa gniazd oraz pozostawienie ptakom możliwości dolecenia do gniazda. Odcinki ścian przy których nie należy prowadzić prac do momentu zakończenia lęgów (okres 1 marzec – 15 sierpnia) zaznaczono na czerwono na poniższym rysunku.

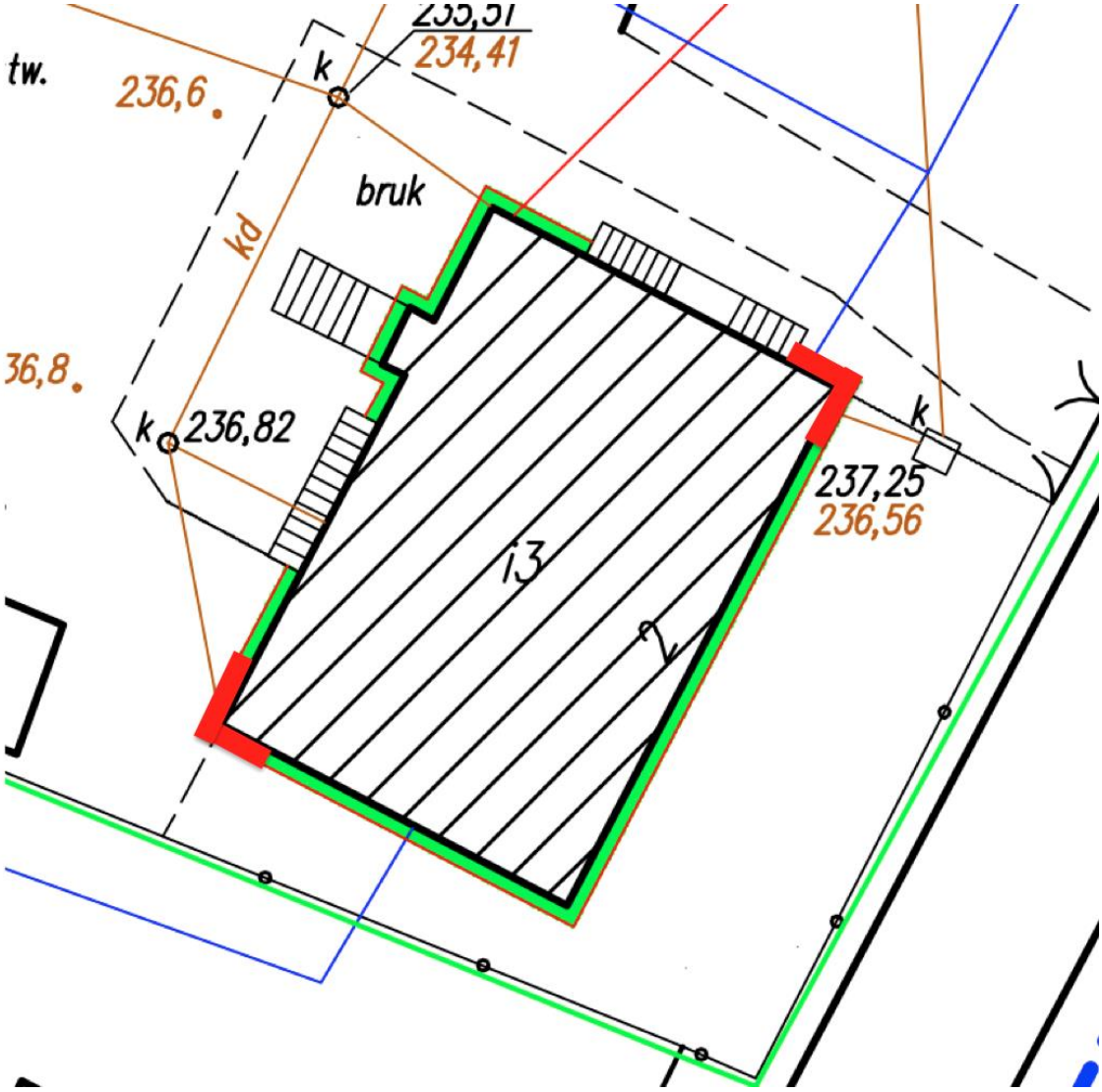

2. Ewentualne usunięcie lub przycięcie krzewów i drzew przy ścianach budynków poza sezonem lęgowym.*

3. Zniszczenie dotychczasowych miejsc gniazdowych należy przeprowadzić poza okresem lęgowym ptaków.*

4. Place i tymczasowe magazyny należy zlokalizować poza terenami zielonymi żerowisk ptaków.

5. Przebywanie pracowników w sąsiedztwie gniazd należy ograniczyć do niezbędnego minimum, nie należy w ich pobliżu lokować ciągów komunikacji po rusztowaniu ani składów sprzętu i materiałów.

---

* *okres lęgowy zgodnie z zapisami prawa 52 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. Nr 92, poz. 880 z późn. zm.) przypada na 1 marca – 15 października*

6. W przypadku jakichkolwiek niejasności lub pojawienia się nowych miejsc gniazdowych, dalszy przebieg prac należy konsultować z osobą mająca doświadczenie ornitologiczne lub/i chiropterologiczne związane z pracami budowlanymi.

7. Zniszczone siedliska chronionych zwierząt należy odtworzyć poprzez zamontowanie sztucznych schronień w ilości:
    a. dwie skrzynki podtynkowe lub natynkowe dla wróbli, (na wysokości co najmniej 5 m)
    b. jedna skrzynka dla modraszek na drzewie (na wysokości co najmniej 5 m)

Propozycja umiejscowienia skrzynek:

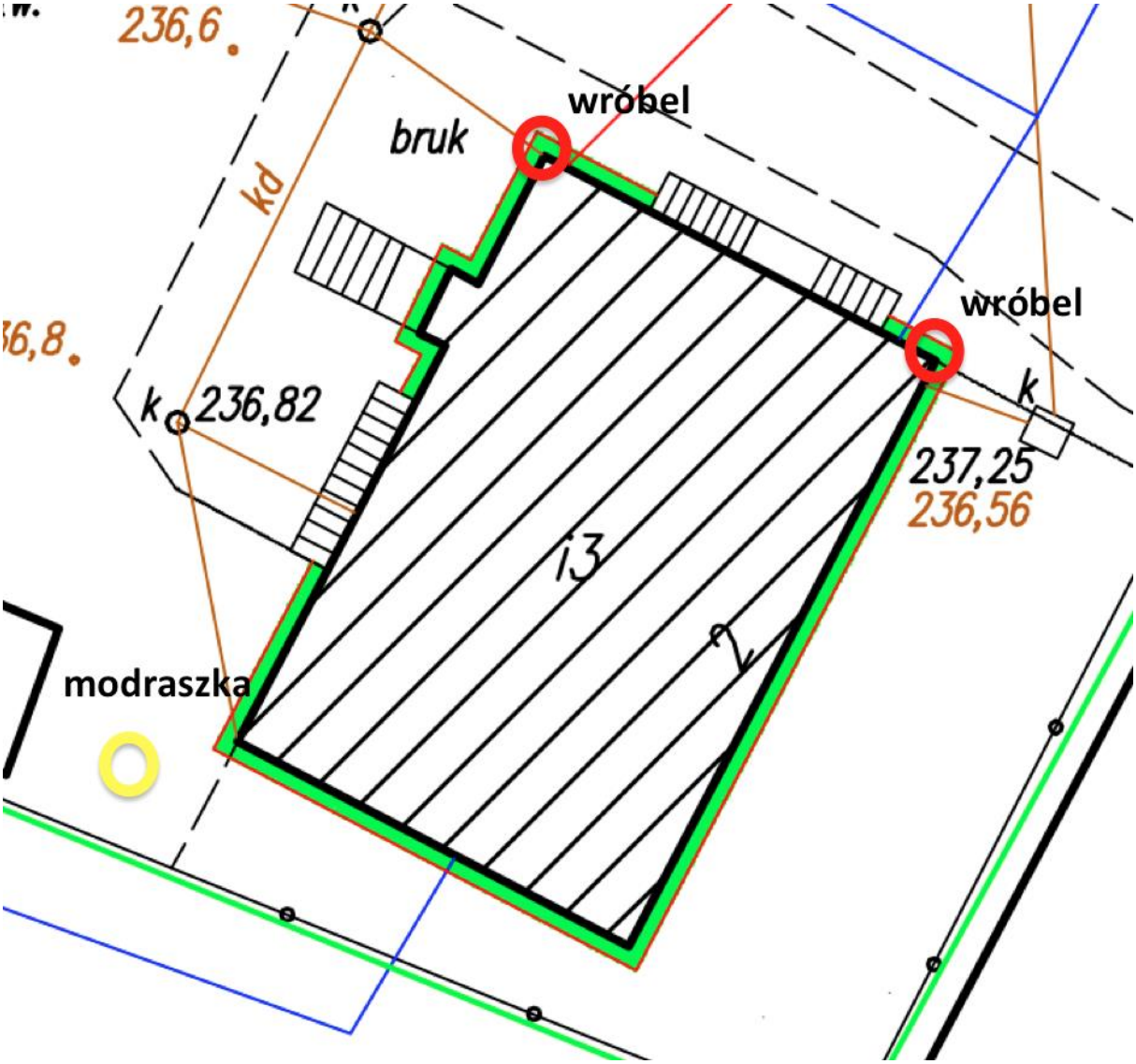

Podsumowanie

Prowadzenie prac zgodnie z zaproponowanym harmonogramem (rozwiązania organizacyjno-techniczne) pozwala na realizację przedsięwzięcia budowlanego w sposób niezagrażający gniazdującym ptakom oraz nieuszczuplający ilości dostępnych miejsc gniazdowych w kolejnych latach. Zaproponowane działania spowodują również zapewnienie bezpieczeństwa osobników nietoperzy prawdopodobnie obecnych w szczelinach budynku oraz dostarczą im zastępcze schronienia.

Realizacja prac wymaga uzyskania zezwolenia Regionalnej Dyrekcji Środowiska na czynności podlegające zakazom w stosunku do dziko występujących lub innych niż dziko występujących gatunków zwierząt objętych ochroną (na podstawie art. 56 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2013 r. poz. 627, z późn. zm.) w związku z art. 52 ust. 1 lub 1a).

Streszczenie dla kierownika budowy i inspektora nadzoru budowlanego

Dla sprawnej realizacji przedsięwzięcia przy jednoczesnym nienaruszaniu przepisów o ochronie gatunkowej zwierząt konieczne są następujące działania:

1. W sąsiedztwie stwierdzonych gniazd, nie podejmowanie prac (m.in. stawiania rusztowań), aż do zakończenia lęgów przez ptaki, co nastąpi najpóźniej 15 sierpnia. Z prac należy wyłączyć tylko daną ścianę, a nie całą stronę budynku (kolor czerwony na rysunku oznacza obszar wyłączony z prac w okresie 1 marzec – 15 sierpnia).

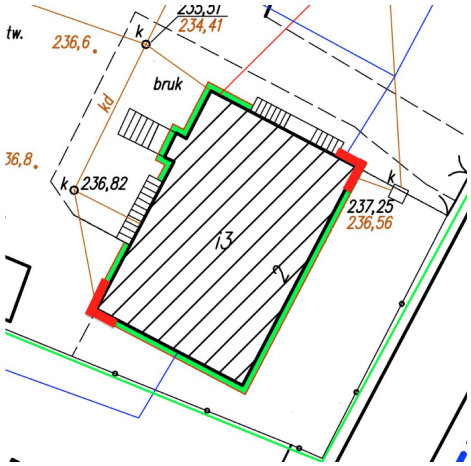

Gniazda zlokalizowane są:
- na elewacji północnej budynku pod rurą odprowadzającą wodę z dachu we wschodniej części ściany (wróbel)
- w południowo zachodnim narożniku, przy szczelinie obudowy odprowadzenia wody z dachu (modraszka)

2. W trakcie prowadzenia prac należy dokonać następujących działań kompensacyjnych
- umieścić dwie skrzynki podtynkowe lub natynkowe dla wróbli na budynku (możliwie wysoko)
- umieścić jedną skrzynkę dla modraszek na drzewie w sąsiedztwie budynku (na wysokości co najmniej 5 m)

Propozycja umiejscowienia skrzynek:

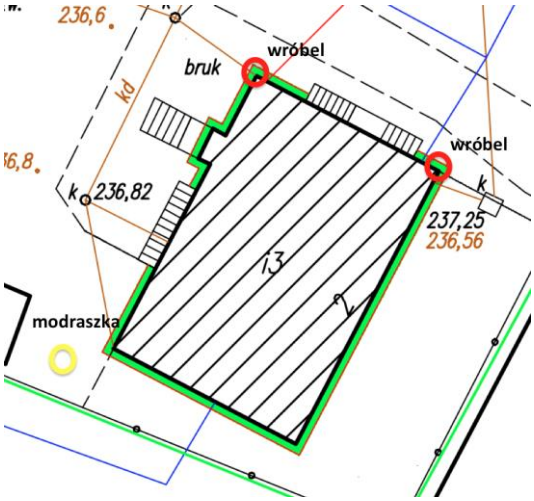

Lista załączników

ZAŁĄCZNIK I – Wniosek w sprawie wydania zezwolenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska na czynności podlegające zakazom w stosunku do dziko występujących lub innych niż dziko występujących gatunków zwierząt objętych ochroną

ZAŁĄCZNIK II - Sposób usuwania nietoperzy z otworów i szczelin budynku